

TUDATÉR'

CONSCIOUSPACE

Szerző: Tóth Viktória

Konzulens: Kemes Balázs DLA

BME Építészmérnöki Kar

Középülettervezési Tanszék

Fenntartható közösségek Stúdió

TDK 2022

TARTALOMJEGYZÉK

ABSZTRAKT.....	2
TABLÓ	
TANÖSVÉNY.....	3
HELYSZEMLE.....	4
TUDAT.....	5
FUNKCIÓK.....	6
OKTATÓ MODUL	
KISZOLGÁLÓ MODUL	
KIALAKÍTÁS.....	7
TÉL – NYÁR.....	8
ANYAGOK.....	9

FORRÁSOK:

LINKEK

Háromashatárhegyi repülőtér
<http://www.lhhh.hu/repter/lhhh-leirasa>

Jane Goodell Intézet
<https://www.janegoodall.hu/rolunk-about-us/bemutakozas-alapertekeink>

KÉPEK

Saját készítésű képek

„Csak ha megértjük, akkor törődhetünk vele. Csak ha törődünk, segíthetünk. Csak ha segítünk, menekülhetünk meg.”

- Jane Goodall: 40 Years at Gombe

Akár egy globális válsághelyzetnek avagy egy hetköznapi problémának a kezelése is azzal a bizonyos nulladik lépéssel kezdődik. A tudatosítással. Egy közösség figyelmének a felkeltése egy bizonyos problémára elkerülhetetlen, ahhoz hogy az emberek megértsék a fontosságát és támogatást biztosítsanak a megoldáshoz. Pusztán arról szól, hogy új információkat adjunk az embereknek.

A Hármashatárhegyi Sportrepülőtérnek példáján keresztül kerül bemutatásra a tudatosítás, avagy annak hiányának jelentősége. Budapest kívülre eső észak-nyugati részén található a reptér, amely otthont ad több közösség hétköznapi életének, valamint Magyarország legnagyobb ürge populációjának. A tanuló repülés egy időben leállt, így az aktív szabadidőtöltés a helyszínen, mi esetünkben taglalt kutyasétáltatók száma megnövekedett. A kutyák gödröket ásva az ürgelyukakba veszélybe sodorják a repülőök biztonságos startolását és landolását, nem beszélve maguk a rágcsálók életéről és kotorékukról. Ki gondolná, hogy egy ilyen hétköznapi aktivitás, mint a kutyasétáltatás, egy ilyen komplex hatást kelt egy egész erdei közösség fennmaradásában?

Ezek okán egy olyan tér létrehozására szeretnék kísérletet tenni, amit az emberek tudatosan tudnak használni és ápolni, mert ismerik az őket körülvevő problémát, amely megakadályozható.

A Sportrepülőtér mellett több régi építésű, romos hangár fellelhető, melyek a különböző repülőök tárolására, valamint szervizelésükre szolgálnak. Az alsó hangár egy az előbb említett épületegyüttestől távolabb elhelyezkedő, elhagyatott, karakteres épület. Masszív téglaszerkezete jó állapotban van, míg fa tetőszerkezete teljesen beomlott. Az épület alapjainak megtartásával, azonban funkciójának újradefiniálásával visszaadhatunk a közösségnek egy helyi hagyatékot, amely tárt karokkal fogad mindenkit: akár egy csésze kávéra szomjazó arra járó, avagy épp egy közeli különfoglalkozásra helyet kereső iskolás, óvodás csoportot. A hely viszonzásképp megtanítja az embert a koegzisztencia alapvető fontosságára és óvására, teret ad a kapcsolódásra, a tudat fejlesztésére.

“Only if we understand, can we care. Only if we care, we will help. Only if we help, we shall be saved.”

— Jane Goodall: 40 Years at Gombe

Even handling a global crisis or a weekday problem begins with the first step. With raising awareness. Bringing the community's attention to a certain issue is essential for people to understand its importance and provide support to find a solution. It's just about giving people new information.

The importance of awareness, or the lack thereof, is presented through the example of the Hármashatárhegy Sports Airport. The airport located in the north-western section of Budapest, which gives home to the everyday life of several communities, as well as Hungary's large population of European ground squirrel, otherwise known as the European ground squirrel. There were a couple of years when the education of flight stopped, as did the leisure activities on the site. This in turn spurred an influx of dog walking. By digging up the burrows, dogs endanger the safe take-off and landing of airplanes, not to mention the lives of the rodents, whilst also compromising their burrows. Who would have thought that an everyday activity such as walking a dog would have such a complex effect on the survival of an entire forest civilization? For this reason, I would like to make an attempt to create a space that people can consciously use and care for, as people know the problem that surrounds them, and it can be prevented.

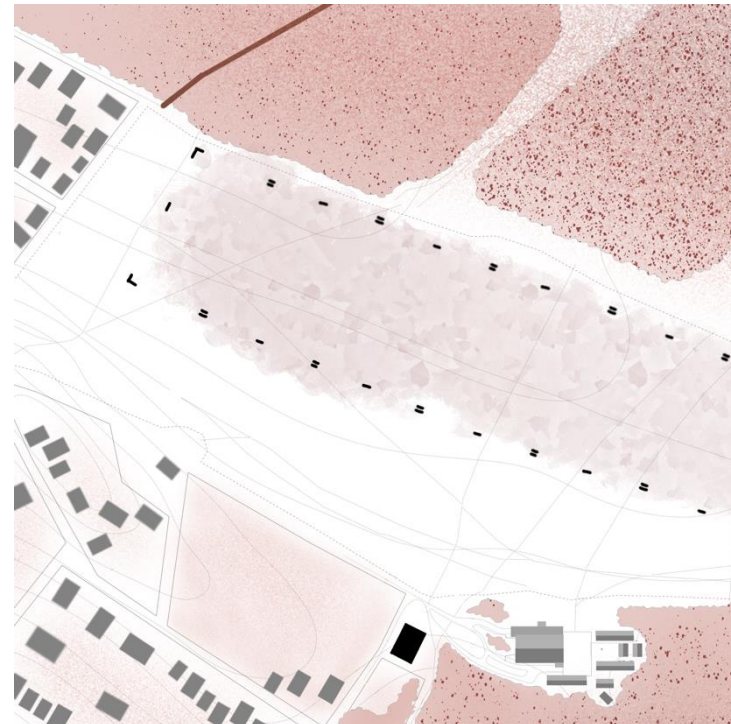
Next to the Sports Airport, you will find several old and dilapidated hangars, which were used to store and service various airplanes. The hangar below is an abandoned, characterful building located further away from the aforementioned complex. Its massive brick construction is in good condition, while its wooden roof structure has completely collapsed. By keeping the foundations of the building, but redefining its function, we can give back to the community a local legacy that welcomes all with open arms. Maybe a passer-by, thirsty for a cup of coffee. Maybe a school or kindergarten group which are looking for a place nearby to hold an after-school club. In return, the haven teaches people about the fundamental importance of coexistence, it will give people space for relaxation and the development of their consciousness itself.

TANÖSVÉNY

Dr. Jane Goodall a környezeti válságokon belül, a csimpánzok viselkedését tanulmányozva kezdte el újrafogalmazni az emberek és az állatok viszonyát. A csimpánzok fennmaradása fenyegetettségnek van kitéve, amelyet Jane Goodall hisz és remél, hogy az emberiség képes megoldani a megannyi problémával együtt, amelyet saját maga idézett elő. Vizsgálatának eredményeként arra jutott, hogy ahhoz, hogy a csimpánzok megmeneküljenek, az élőhelyeiket kell fenntartani, amely a környezetben élő emberek szemléletük és hozzáállásuk módosításával jár. A szemléletváltás életmódváltással jár. Az életmódváltás gazdálkodásváltással. A gazdálkodásváltás akár hivatásváltással és így tovább. Ezt a végtelen újonnan fellépő megoldandó természet- és környezetvédelmi problémahálózatot végigjárva és támogatva az embereket a cél eléréséig, reméli Dr. Goodall, hogy a Föld mind az emberek, mind a környezet és állatok számára jobb hely lesz.

A tervezési helyszín közvetlen környezetében található a Jane Goodall Tanösvény, természetvédelmi terület, amely ennél szemléletesebben es idetalálóbban nem is illhetne az aktuális témához.

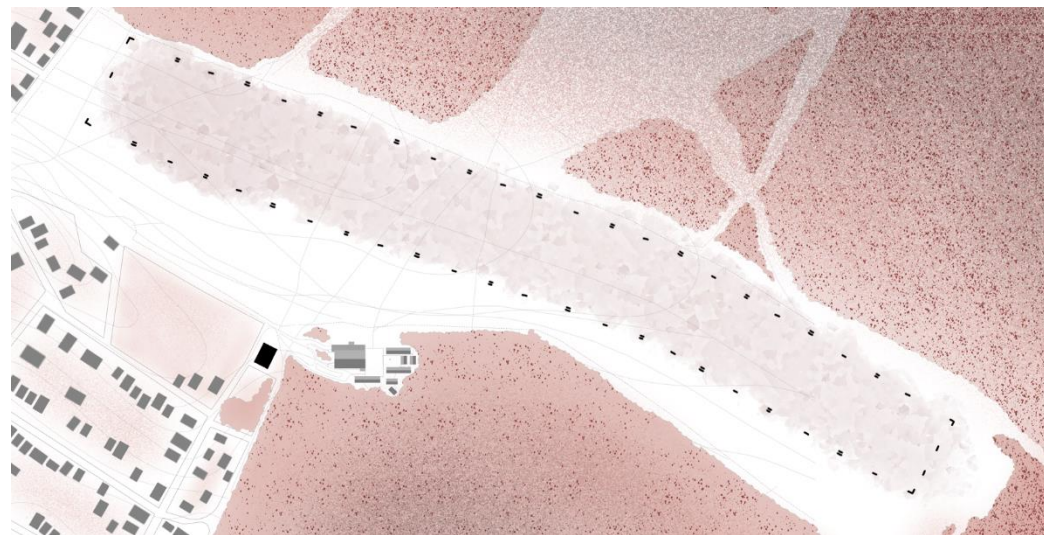
Ahhoz, hogy változásokat érijünk el, több területen is reformálni és újjítani kell.

HELYSZEMLE

A Hármashatárhegyi Sportrepülőtér Budapest II. kerületének hegy lábainál, lejtős környezetben elhelyezkedő sokoldalú tér. Közkedvelt kirándulóhely bárki számára, aki egy percre kiszakadna a fővárosi zajból, a fővároson belül. A hegyvidék frakcionálja a kerületet egy városi és egy vidéki érzetet keltő közegre, amely határánál létesül a tanuló reptér. Nincs nyoma a fővárosnak a reptér körül: a természet veszi körbe kiegészülve egy szorosan mellette létesülő lakóövezettel. Ez az integrációs szövet együttműködésében is megjelenik: Maga a kifutópálya ad otthont egy ürge populációnak.

2014-ben azonban a üzemeltetés leállt 5 évre, amely idő során a reptér használata átalakult. Lecserélte a repülést a hétköznapi aktív szabadidőtöltés. Biciklisták, futók, kutyasétáltatók mindennapi helyszínévé vált a kifutópálya, kihasználva az óriási zöld területet. Mára egymás mellett folynak a repülési és sportolási tevékenységek, ezutóbbi azonban közvetett módon kárt okoz a másoknak. A kutyák gödröket ásva az ürgelyukakba roncsolják a pálya minőséget, ezúttal a repülőök biztonságos felszállását és landolását. Nem beszélve magukról az elsőkörben érintett ürgékről, akinek létfenntartási kockázattal jár a kutyák jelenléte.

TUDAT

Vajon a kutyasétáltatók tudnak ennek a komplex problémának a jelenlétéről?

Tudják, hogy itt él Magyarország legnagyobb ürgepopulációja? És azt hogy nagy részben a kutyáik által kerülnek veszélyeztetett helyzetbe?

„Azt hallottuk, hogy valami védett környezet ez, de még sose láttunk ürgeket. Vagy várj. Lehet, igazából nem tudom.”

„Igen, az én drágám is imádja kergetni azokat, dehát sose bántana semmit.”

“Ne is mond. Felháborító, hogy a sok gazda engedi ezt a háziállatának.”

„Miről van szó?”

“Fel se tűnt, mármint azt hittem ezek csak random ásott gödrök, mert ezt csináljak a kutyák. Ásnak. De kit zavar?!”

“Most egy pár kutya, hogy itt meg ott ás egy gödröt, nem írt ki egy egész állat állományt.”

„Nem, hát ki gondolná hogy egy reptéren ilyenek laknak.”

“Szétbarmolják ám a repülők útját is, nem csak a sétálókét.”

“Nem különösebben tűnt fel hogy kárt okozna a kutyám ezzel, de KÖSZÖNÖM A FELKELTÉST RÁ.”

FUNKCIÓK

Az elhagyatott alsó hangár átalakításával egy olyan kezdeményezést lehetne elindítani, amely segíti a környékbeli emberek tudatosságának kitérítését az őket körbevevő, de orvosolható problémákról. Így az építménynek új funkciókat adva tudatosan használt tereket alakíthatunk ki. Ezeket a tereket két fő csoportra lehet bontani:

OKTATÓ MODUL

Az épület mozgatórugója maga az oktatóterem. Ebben a teremben történne a tudat fejlesztése, a környezetben levő igényekre és szükségekre szabva. A kutyasétáltatók figyelmének felkeltését akár egy hétféle napon, míg hétköznapokon akár egy ovis, avagy iskolás csoport különfoglalkozásának helyszínét biztosítaná. Ezzel a rugalmas multifunkcionalitásával a teremnek, még több teret tudunk adni a tudat kibontakozásának, hiszen minden korosztálynak másféle,- fajta igénye van a tudásra. Nem mellesleg így tudjuk a helyiséget a leghatékonyabban használatba venni, hogy több célcsoport számára is elérhetővé lenne téve aktualitásokkal.

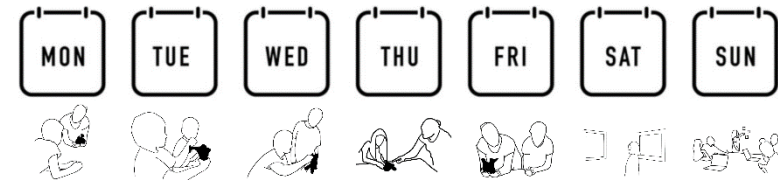
KISZOLGÁLÓ MODUL

További fontos funkciót képez a három különálló, de mégis egybetartozó egységből álló kiszolgáló modul.

A PULT egység magába foglalja a kiszolgáló teret. Itt történne a különböző italok, esetleges szendvicsek, ropogtatnivalók elkészítése és árusítása. Kapcsolódik hozzá az alkalmazottak számára egy öltöző mosdóval és egy raktár az élelmiszereknek, valamint egy általános oktatótermi raktár; tanszerek, kellékek tárolására.

A PIHENŐ,- ÜLŐTÉR bárki számára igénybe vehető tér, aki felfrissülésre vágyik egy kávé kíséretében, akár egy hosszú túra után a hegyekben, akár kutyasétaltatás után. Ez az egység a közösség építésére szolgál.

A VIZESBLOKK

KIALAKITÁS

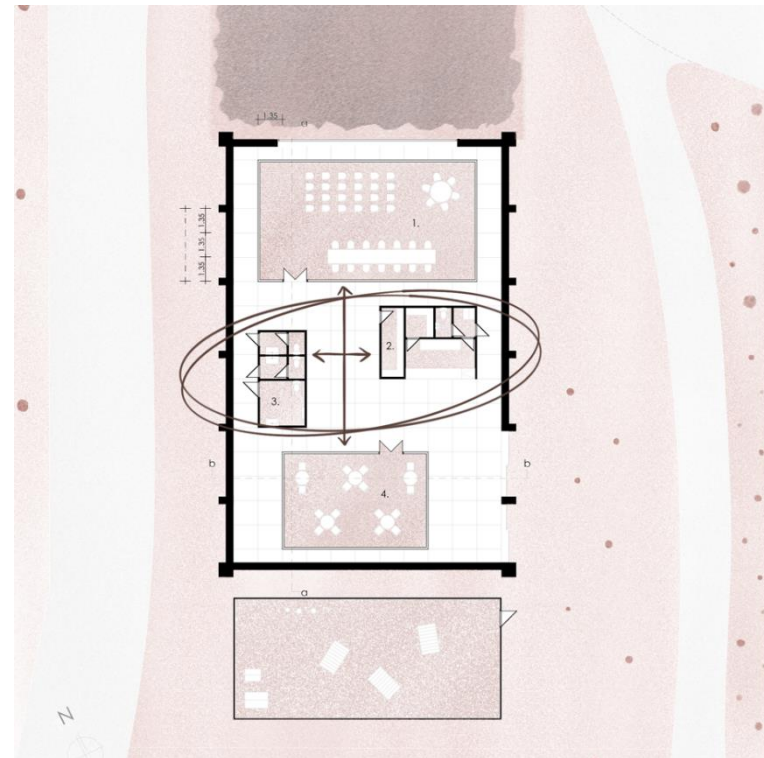
Térszervezésileg a terek különböző dimenziójú kubusokra osztva, raszterhálóra kerülnének kialakításra. A négy kubus a négy faltól való elhúzásával be,- és körbejárható zárt terek szervezhetőek egy óriási átmeneti közegben.

A régi bejárat elé szervezném az OKTATÓTERMI kubust, ugyanis átkonvertálva fix és bukó modulokból álló függönyfallá az információk befogadására kedvező környezetet és fényhatást lehet teremteni. A zavartalan munkához az épület előtti járható beton felületet átalakítva bokros, zöld környezetté, a járkálást korlátoznom, de a kilátást továbbra is biztosítanám.

A PIHENŐ,- ÜLŐTÉR közvetlen az új bejárat elé lenne szervezve, ezzel is a tér valódi célját erősítve: a mindenki számára elérhetőséget.

A VIZESBLOKK a PULTtal együtt egyfajta indirekt elválasztást látszat, a PIHENŐ,- ÜLŐTÉR és az OKTATÓTEREM közt. A koegzisztenciára való figyelemfelkeltés így épületen belül is megjelenik, hiszen van egy tömeg, ahol aktív munka folyik és van egy másik, amely a kikapcsolódásnak és megpihenésnek ad teret. Példát statuálva, hogy kettő szöges ellentétes aktivitás egy "közös" téren belül, egymás mellett is megvalósulhat megfelelő körülmények közt.

Az épületen kívül kialakításra kerülne kifejezetten a kutyasétáltatók kis kedvenceinek számára egy "játsszótér". A jelenleg gazzal benőtt hátsó kert átrendezésével, a gazdik is biztonságban tudva kutyájukat élvezhetik akár a tudósító workshopot, akár a pihentető kávé.

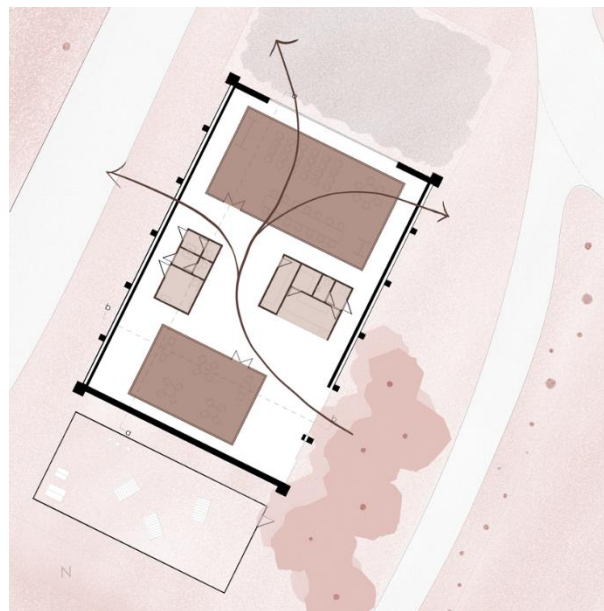
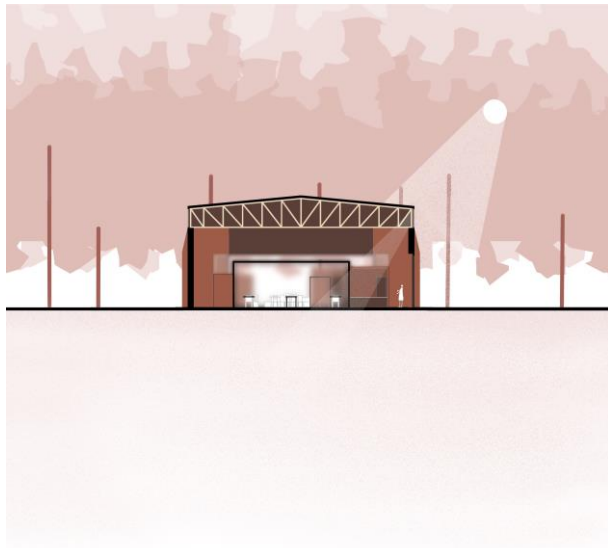

TÉL – NYÁR

Ezeket a különböző funkciójú, saját mikroklimatikájú tereket, szükség szerint lehet fűteni/hűteni. Így maga a PULT, valamint a VIZESBLOKK egész évben fűtetlenül, míg az OKTATÓTEREM és PIHENŐ,- ÜLŐTÉR kubusa időjárásnak megfelelően szabályozható lenne.

Az energiahatékony kialakítás eléréséhez a BENAPOZÁS és SZELLŐZÉS kérdésköre is górcső alá került: Az adekvát benapozást a restaurált tetőszerkezetet megtámasztó rácsostartó elemek sávjában ablakok kialakításával lehetne elérni. A nyári magas napállás így részleges, míg a téli alacsony napállás direkt bevilágítást tudna nyújtani. Az új bejárat is az égtájak figyelembevételével lett dél-keletre kialakítva, a benapozáshoz hozzájárulva. A szellőzést az ablakok nyithatóságán kívül, a bejárat és függönyfal is segíti.

Tájrehabilitáló hatással az új bejárat előtti jelenlegi gazos „zöld” területet felszámolva, fákat ültetni terveztem. Ez hozzájárulna a zöld környezet biodiverzitásához, faállományához valamint hasznosítva lenne egy jelenleg nem foglalkoztatott, de annál értékeesebb terület. Idővel a fák pedig nyaranta árnyékos külső tereket képeznének, amelyeket akár a PIHENŐ,- ÜLŐTÉR kubusa kiköltözve ide tudná hasznosítani.

ANYAGOK

A meglévő, jó állapotú téglafal szerkezetet megtartanám, nem szigetelném körbe a már korábban említett kialakításra kerülő belső átmeneti tér miatt. A külsején nem változtatva, az épület karakterisztikus hangulatát megragadva adnék vissza a helyi közösségnek egy örökséget.

Belső építészeti szempontból a téglafalakat ugyanúgy látszó módon hagynám meg. A két fűtetlen helyiséget kisméretű téglából építeném meg, így az épített környezetéhez illeszkednének. A fűtött, hosszabb idejű tartózkodásra szolgáló kettős fő helyiség függönyfallal lenne körbevéve. Így az OKTATÓTEREM transzparenciát sugall, amely a való életben is alapvető feltétel egy ok-okozati összefüggés megértéséhez.

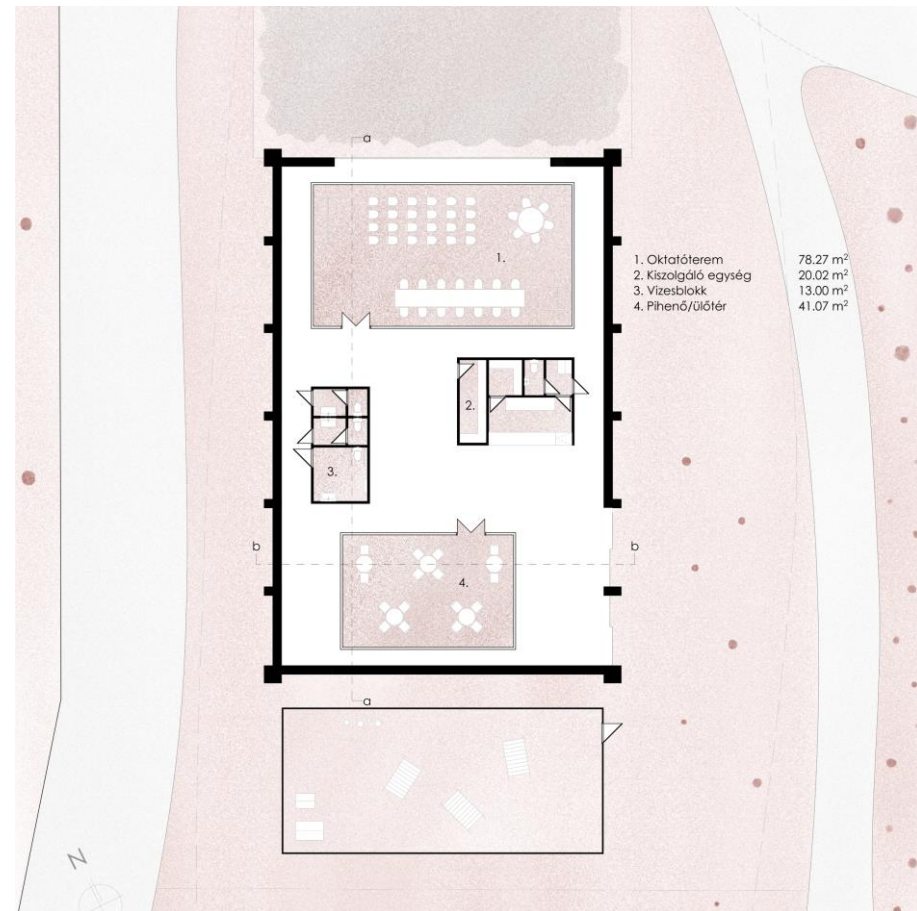
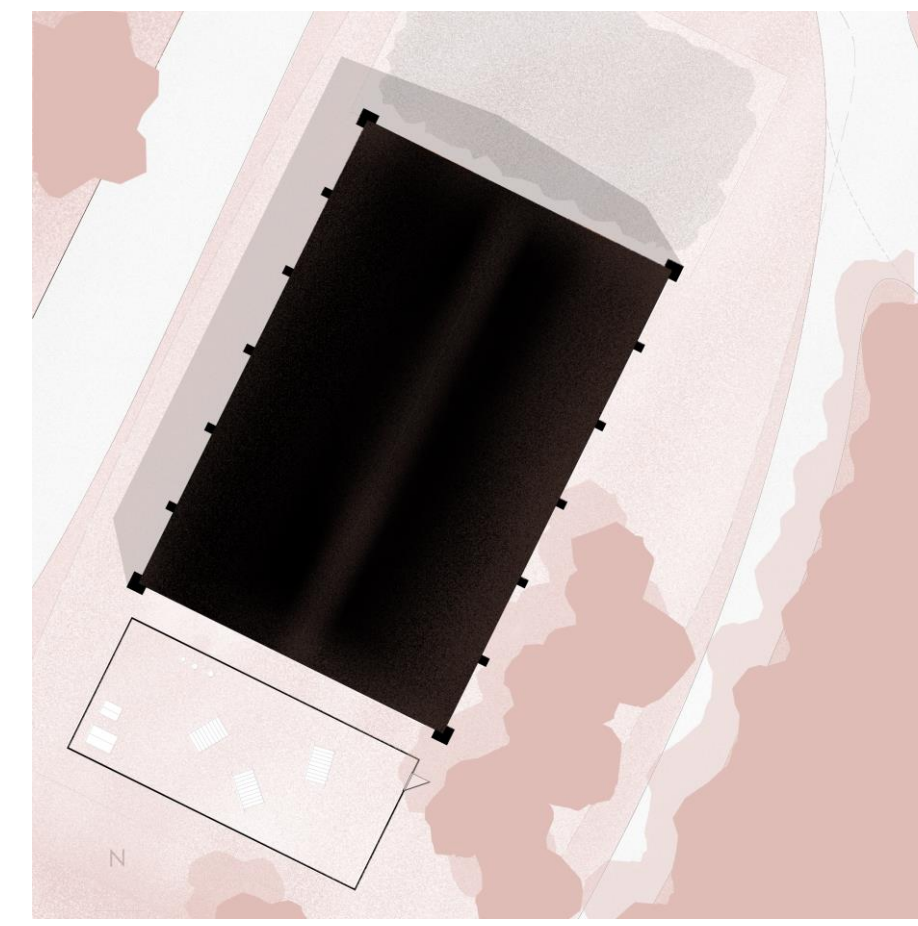
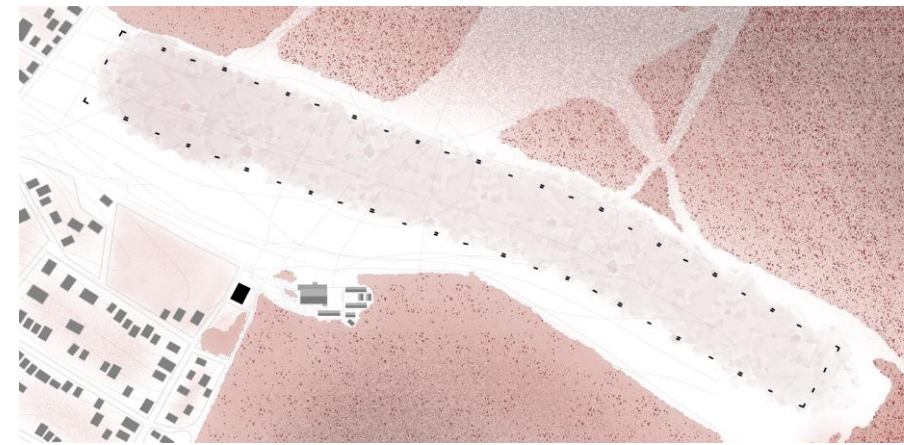
A tető újjáépítése a már korábban használt fa rácsostartószerkezet újratervezésével valósulna meg. A keresztmetszetek dimenziójainak növelésével, valamint a rácsok sűrítésével, a fesztávot egybe áthídnák az elemek a falszerkezetre támaszkodva, pillér alátámasztások nélkül. A tetőszerkezetet fém fedéssel borítanám, amely az északi és déli homlokzatokon lefutnak a meglévő téglafal síkjáig.

A téglafal, üveg, fa anyagdominanciára ráerősítenék a fából készített berendezésekkel is. A kutya számára tervezett „játszóteret” térelhatárolása lécezéssel lenne kialakítva. A fa bútorok és kerítések könnyű szerelhetősége végett, a közösséget bevonva lehetne az utolsó lépéseket megtenni, ezzel is személyesebbé téve a jövőbeli használatba vételét az épületnek.

TUDATÉR' - CONSCIOUSPACE

Szerző: Tóth Viktória
 Konzulens: Kemes Balázs DLA
 BME Építészmérnöki Kar Középülettervezési Tanszék
 Fenntartható közösségek Stúdió

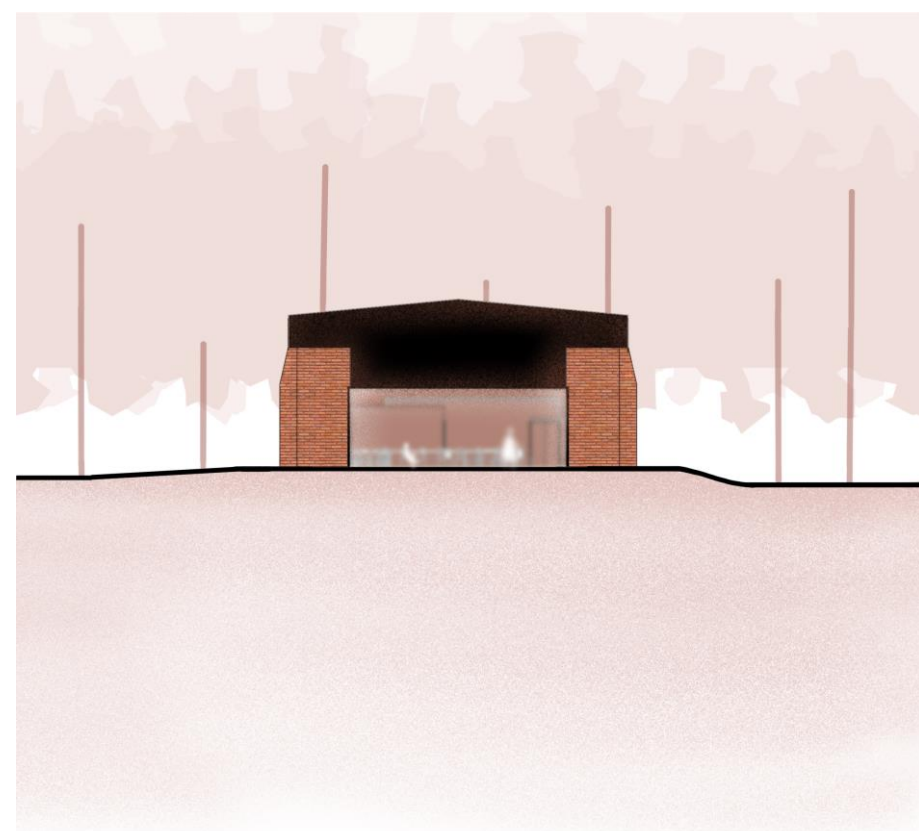
Az elhagyatott alsó hangár átalakításával egy olyan kezdeményezést lehetne elindítani, amely segíti a környékbeli emberek tudatosságának kiterjesztését az őket körbevevő, de orvosolható problémákról.

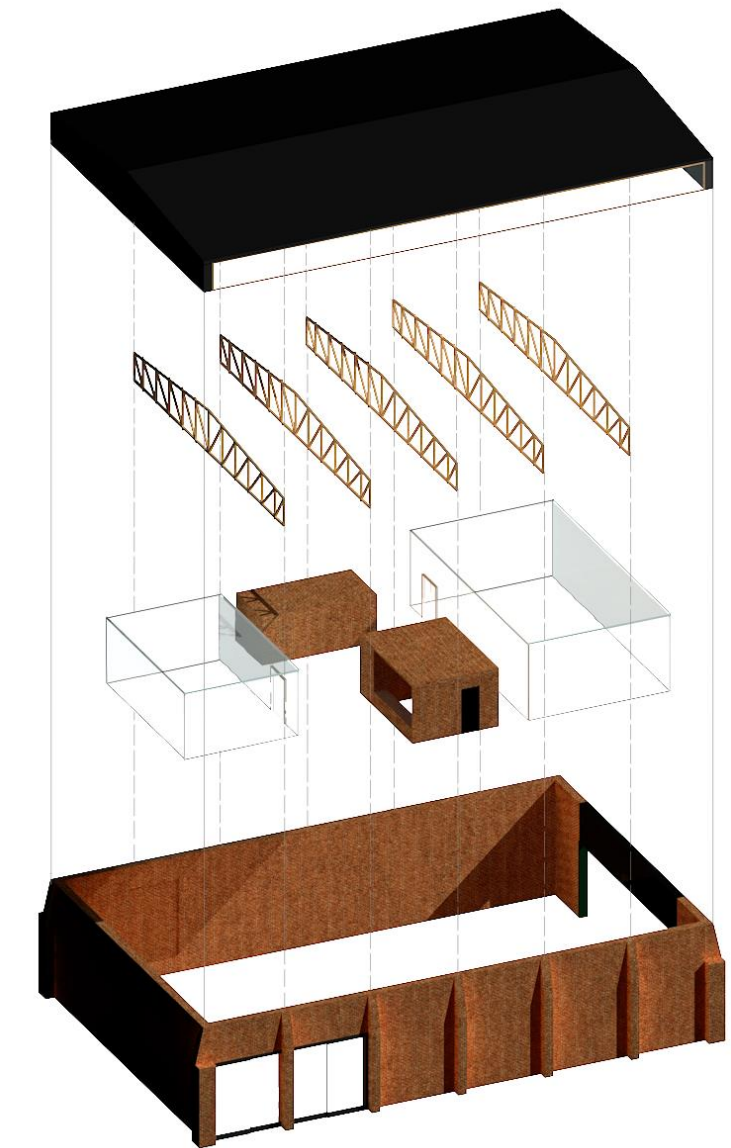
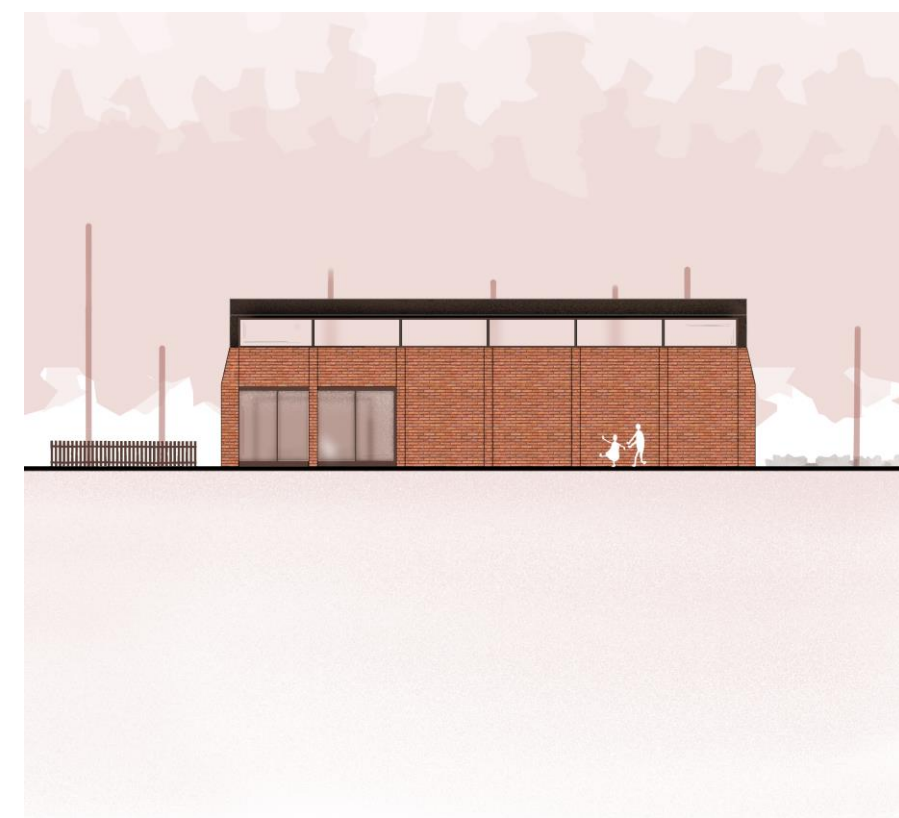
A koezisztenciára való figyelemfelkeltés épületen belül is megjelenik, hiszen van egy tömeg, ahol aktív munka folyik és van egy másik, amely a kikapcsolódásnak és megpihenésnek ad teret. Például stautálva, hogy kettő szöges ellentétes aktivitás egy "közös" téren belül, egymás mellett is megvalósulhat megfelelő körülmények közt.

Az épület mozgatórugója maga az oktatóterem. Ebben a teremben történne a tudat fejlesztése, a környezetben levő igényekre és szükségekre szabva. A kutyasétáltatók figyelmének felkeltését akár egy hétvégi napon, míg hétköznapokon akár egy ovis, avagy iskolás

Térszervezésileg a terek különböző dimenziójú kubusokra osztva, raszterhálóra kerülnének kialakításra. A négy kubus a négy faltól való elhúzásával be-, és körbejárható zárt terek szervezhetőek egy óriási átmeneti közegben.

csoport különfoglalkozásának helyszínét biztosítaná. Ezzel a rugalmas multifunkcionalitásával a teremnek, meg több teret tudunk adni a tudat kibontakozásának, hiszen minden korosztálynak másféle, - fajta igénye van a tudásra.

